

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำนวน 128 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำนวน 97 คน ที่คัดเลือกมาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 - 610) ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแสดง ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เพศ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ชาย	36	27
หญิง	92	70
รวม	128	97

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบวัดการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายและการปฏิบัติงานของครูการศึกษาอนุเคราะห์และการศึกษาตามอัธยาศัย มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามทฤษฎีการวัดเจตคติของลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบวัดการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย จำนวน 77 ข้อ แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการวางแผน จำนวน 19 ข้อ
2. ด้านการประสานงาน จำนวน 22 ข้อ
3. ด้านความร่วมมือ จำนวน 18 ข้อ
4. ด้านการทำงานร่วมกัน จำนวน 9 ข้อ
5. ด้านการประเมินผล จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบวัดการปฏิบัติงานของครูการศึกษาอนุเคราะห์และการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน 83 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านบริหารจัดการ จำนวน 27 ข้อ
2. ด้านกิจกรรมหลักของการศึกษาอนุเคราะห์และการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล จำนวน 43 ข้อ
3. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน จำนวน 3 ข้อ
4. ด้านการนิเทศ ติดตามและรายงานผล จำนวน 10 ข้อ

ผู้วิจัยสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีวิธีดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. พรรณนาเกี่ยวกับคุณสมบัติเฉพาะของสิ่งที่จะวัด และกำหนดตัวดัชนีชี้วัดของสิ่งที่ต้องการวัดแต่ละตัวอย่างละเอียด ครบถ้วน และชัดเจนโดยนิยามปฏิบัติการของการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายและการปฏิบัติงานของครูการศึกษาอนุเคราะห์และการศึกษาตามอัธยาศัย
2. เลือกเทคนิคที่ใช้ในการวัดในที่นี้ คือ เทคนิคการวัดเจตคติของลิเคิร์ต ที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับจากมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด เห็นด้วยอย่างยิ่ง ชอบมากที่สุด ปฏิบัติมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มาก เห็นด้วย ชอบมาก ปฏิบัติมาก

ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง เฉย ๆ ชอบ ปฏิบัติตามปกติ

ระดับ 2 หมายถึง น้อย ไม่เห็นด้วย ไม่ชอบ ปฏิบัติน้อย

ระดับ 1 หมายถึง น้อยที่สุด ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่ชอบมากที่สุด ปฏิบัติน้อยที่สุด

3. สร้างข้อความที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย จำนวน 77 ข้อความ และข้อความที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของครูการศึกษาอนุกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน 83 ข้อความ

4. นำข้อความที่สร้างขึ้นทั้งหมดมาปรับปรุงภาษาให้อ่านง่าย เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน แล้วจัดเรียงข้อความตามรูปแบบของการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อความรายข้อ นำแบบตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อความรายข้อไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ลงความเห็นว่ามีข้อความแต่ละข้อตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดหรือไม่แล้วนำมาตรวจให้คะแนน โดยให้ 1 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่าตรง ให้ 0 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่าไม่แน่ใจ และให้ -1 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่าไม่ตรง แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อความรายข้อ ด้วยวิธีการหาค่าครรชนิ IOC (Index of Item - Objective Congruence) โดยนำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 5 คน มาหาค่าเฉลี่ยรายข้อแล้วคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปนำไปใช้สร้างแบบวัดการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายและแบบวัดการปฏิบัติงานของครูการศึกษาอนุกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้ข้อความที่ใช้วัดการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย จำนวน 77 ข้อ มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 และได้ข้อความที่ใช้วัดการปฏิบัติงานของครูการศึกษาอนุกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน 83 ข้อ มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00

5. นำข้อความที่คัดเลือกไว้ตามข้อ 4 มาสร้างเป็นแบบวัดการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายและแบบวัดการปฏิบัติงานของครูการศึกษาอนุกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยจัดเรียงข้อความหรือข้อคำถามตามลำดับของตัวแปร โดยการสุ่ม (Random) แล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูการศึกษาอนุกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรีและสระแก้ว จำนวน 40 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item-total Correlation) คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ได้ข้อความที่ใช้วัดการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย จำนวน 77 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.42 ถึง 0.86 และได้ข้อความที่ใช้วัดการปฏิบัติงานของครูการศึกษาอนุกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน 83 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.22 ถึง 0.78

6. นำข้อความที่คัดเลือกไว้ตามข้อ 5 สร้างเป็นแบบวัดการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายและแบบวัดการปฏิบัติงานของครูการศึกษาอนุกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยจัดเรียงข้อความหรือข้อคำถามตามลำดับของตัวแปร โดยการสุ่ม (Random) แล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูการศึกษาอนุกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครนายกและปราจีนบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยหรือกลุ่มตัวอย่างที่ทดลองใช้ครั้งแรก จำนวน 40 คน

แล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1990 : 202 - 204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายเท่ากับ 0.98 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดการปฏิบัติงานของครูการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัย
2. ผู้วิจัยนำสำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยติดต่อสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
3. กำหนดวันในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง เดือนเมษายน 2560 - เดือนกรกฎาคม 2560 เก็บข้อมูลได้ร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายและการปฏิบัติงานของครูการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. 2535 : 22 - 24)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 ถึง 5.00	หมายถึง	มีการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 ถึง 4.50	หมายถึง	มีการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 ถึง 3.50	หมายถึง	มีการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 ถึง 2.50	หมายถึง	มีการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.50	หมายถึง	มีการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายกับการปฏิบัติงานของครูการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ

เพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2552 : 314)

- สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเท่า 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์
- สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.80 - 0.99 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
- สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.60 - 0.79 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูง
- สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.40 - 0.59 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
- สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.20 - 0.39 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันต่ำ
- สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.01 - 0.19 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันต่ำมาก
- สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเท่ากับ .00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กัน

3. วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ด้วยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
2. ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหารายชื่อโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง ข้อความและเนื้อหาที่วัด (Index of Item - Objective Congruence : IOC) ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
2. หาค่าอำนาจจำแนกรายชื่อด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายชื่อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ
3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient)
2. การวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)